

Hilkka Hämäläinen

HÄPEÄKETJU

Romaani

Kun myönnämme haavamme, voimme parantaa toisemme

HÄREÄKETJI

HÄPEÄKETJU

Hilkka Hämäläinen 2020

Hilkka Hämäläinen 2020

Valmistaja: Books on Demand GmbH,
Norderstedt, Saksa

Kustantaja: Books on Demand GmbH,
Helsinki, Suomi

ISBN 978-952-80-2623-5

Kannen kuva Hilkka Hämäläinen

Taitto Hilkka Hämäläinen

www.bod.fi

*Minä etsin minuuttani,
sitä mikä minussa tahtoo nousta esiin,
muuttumatonta, syvintä ydintäni.
Minä etsin ihmistä, joka odottavana
lepää sisimmässäni
ja tahtoo tulla kutsutuksi eloon.*

*Minä etsin sitä osaa itsessäni, joka ei ole
muotoutunut joukon painostuksesta
sen enempää kuin tarpeesta sopeutua,
vaan siitä tietoisuudesta
että olen ainutlaatuinen.*

*Minä etsin sitä paikkaa maailmassa,
jonka vain minä voin täyttää.
En tahdo, että minuun kaadetaan sellaista
mitä en halua ottaa vastaan,
enkä tahdo olla
toisten ajatusten äänitorvena.*

*Minä etsin itseyteni lähdeettä
voidakseni päästää sen vapaasti
pulppuamaan.*

Tuuli opetteli kävelemään. Ensin hän ryömi ja konttasi tuvan lattialla. Oppi istumaan ilman tukea. Pellavapään suussa pilkkotti neljä riisinjyvää.

– Hampaita tulee, äiti sanoi, kun tyttö kiukutteli vuoroin nälkää ja väsymystä.

Tuuli tarrasi sormensa äidin rinnuksiin, posket pyreinä ahmi maitoa, nukahti, heräsi ja hymyili. Kasvoi. Söi puuroa, leikki varpaillaan, imi peukalooaan, itki, nauroi ja nukkui. Halusi leikkiä siskojen kanssa. Repi siskon joululahjaksi saamalta mol-lamaijalta letit ja nappisilmät. Nyhti kissaa hännästä. Puno pakeni omalle petilleen uunin pankolle.

Annilta pääsi itku, kun Tuuli kiskoi sisartaan tukasta. Isä erotti heidät ja noukki tytön sormista tumman hiustukon. Anni

juoksi äidin syliin vollottamaan. Tuuli konttasi höyläpenkin alle, pyllähti istualleen isänsä jalkojen viereen. Tiukasti tarttui isän housunlahkeisiin ja rimpuili jaloilleen. Ote luisti ja tasapaino petti. Pää kolahti lattiaan ja tyttö kiljui kasvot punaisena.

– Pirpana kävelee puita pitkin, isä nauroi ja nosti syliinsä. Tuleeko sinustakin timpuri?

Tytön vaaleissa hiuksissa kiikkui höylänlastuja, pieni nyrkki hamusi peukalon suuhun. Isä istutti hänet matalalle veistöpölkylle. Siinä Tuuli viihtyi, kun sai puukapulan, jolla kilkuttaa rumpua. Se oli emalinen pesuvati.

Tuulin pellavainen paita oli pitkä, sisikon vanha kolttu. Se peitti paljaan pyllyn ja reisien hiertymät. Paidan saumat olivat

rispaantuneet ja helmaan pissä oli kuvioinut kartan. Puleat nilkat punoittivat aha-voituneina poimuina.

Äiti opetti Tuulia potalle ja kesällä ki-paisemaan ulos siskojen kanssa iltapissille. Vahinkoja sattui. Aina ei ehtinyt. Yölläkin joskus lirahti sänkyyn.

Isän nikkaroimassa laidasta vedettävässä sängyssä nukkui kolme tytärtä. Alkuun esikoinen yksinään ja Anni ja Leena yhdessä kolme vuotta, kunnes kuopus syntyi. Kasvaville sisaruksille yhteinen sänky ahdas ja nahistelevat lapset puto-sivat lattialle. Olkitäytteisen patjan kuiva-tus ja lakanoiden pesu uuvutti äitiä. Tal-vellakin pyykit oli pestävä saunalla, kan-nettava puita, tehtävä tulet muuripadan alle ja nostettava vettä kaivosta. Saippu-

aa ei kaupasta sodan jälkeen saanut ja pakkasella vaatteiden kuivatus tuvassa oli työmaa.

Torpan lämmitys ja puiden kanto oli jokapäiväinen uurastus. Kivestä muuratussa leivinuunissa poltettiin parikin syylälistä halkoja. Ison uunin päällä kuivui lapaset ja rukkaset, kengät ja sukat, sinne pääsi kylmästä lämmittelemään. Pirtin hirsiset seinät olivat ajan sekä savun tummentamat. Valmiita länkiä kuivui kattoon kiinnitetyssä orressa. Talven pimeinä puhdetöinä päre savutti silmiä kirvelevää kituliasta valoa.

Huonekalutkin olivat isän tekemiä. Tuvassa oli ruokapöytä ja pitkät penkit ikkunoiden alla. Korkean astiakaapin ovissa oli maalatut kukkakoristeet. Kamarin liina-

Kun äiti piiskaa lapsensa
takamuksen verille,
siitä traumasta jää
tyttöön häpeän arvet.
Ne jatkavat äidin perintönä
hänen lapsuudestaan.

Kodin köyhyydestä tyttö
kantaa häpeää.
Koulussa hän vertailee itseään
rikkaisiin maatalojen
lapsiin, joilla voileipien välissä
on tuoksuvia makkarasiivuja.

Isän hautajasiin työllä
ei ollut omaa takkia.
Se oli lainattu naapuri-
talon tyttäreltä.

Alemmuden tunteesta on
tullut sietämätön olotila.

Aikuisena nainen peittää
häpeäänsä itsetuhoisilla
keinoilla.

9 789528 026235

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi